

**Ustawa o księgach wieczystych i hipotece
z dnia 6 lipca 1982 r. (Dz.U. Nr 19, poz. 147)**

tj. z dnia 11 października 2001 r. (Dz.U. Nr 124, poz. 1361)

tj. z dnia 5 kwietnia 2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 707)

(zm. Dz.U. z 2013 r. poz. 1289, Dz.U. z 2013 r. poz. 941, Dz.U. z 2013 r. poz. 830)

Dział I. Księgi wieczyste.

Rozdział 1. Przepisy o prawach jawnych z księgi wieczystej.

Art. 1 [Cel]

1. Księgi wieczyste prowadzi się w celu ustalenia stanu prawnego nieruchomości.
2. Księgi wieczyste zakłada i prowadzi się dla nieruchomości, które nie mają księgi wieczystych albo których księgi wieczyste zaginęły lub uległy zniszczeniu.
3. Księgi wieczyste mogą być także prowadzone w celu ustalenia stanu prawnego spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu.

Art. 2 [Jawność] Księgi wieczyste są jawne. Nie można na zastrzeżenie nieznanemu wpisów w księdze wieczystej ani wniosków, o których uczyniono w niej wzmianki.

Art. 3 [Domniemanie prawa]

1. Domniemywa się, że prawo jawne z księgi wieczystej jest wpisane zgodnie z rzeczywistym stanem prawnym.
2. Domniemywa się, że prawo wykreślone nie istnieje.

Art. 4 [Domniemanie z wpisu i z posiadania] Przeciwnie domniemaniu prawa wynikającego z wpisu w księdze wieczystej nie można powoływać się na domniemanie prawa wynikającego z posiadania.

Art. 5 [Roknij wiary publicznej] W razie niezgodności między stanem prawnym nieruchomości ujawnionym w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym treść księgi rozstrzyga na korzyść tego, kto przez czynność prawną z osobą uprawnioną według treści księgi nabył własność lub inne prawo rzeczowe (roknij wiary publicznej księgi wieczystych).

Art. 6 [Wyłączenie rokniejs]

1. Roknij wiary publicznej księgi wieczystych nie chroni rozporządzenie nieodpłatnych albo dokonanych na rzecz nabywcy działającego w złej wierze.
2. W złej wierze jest ten, kto wie, że treść księgi wieczystej jest niezgodna z rzeczywistym stanem prawnym, albo ten, kto z łatwością mógł się o tym dowiedzieć.
3. Jeżeli do dokonania rozporządzenia potrzebny jest wpis w księdze wieczystej, chwila złożenia wniosku o wpis jest rozstrzygająca dla oceny dobrej lub złej wiary nabywcy. Jednakże gdy rozporządzenie dochodzi do skutku dopiero po dokonaniu wpisu, rozstrzyga dzień, w którym rozporządzenie doszło do skutku.

Art. 7 [Ograniczenia ochrony] Roknij wiary publicznej księgi wieczystych nie działa przeciwko:

- 1) prawom obciążającym nieruchomości z mocy ustawy, niezależnie od wpisu;
- 2) prawu do wywocia;
- 3) służebnościom ustanowionym na podstawie decyzji właściwego organu administracji państwowej;
- 4) służebnościom drogi koniecznej albo ustanowionym w związku z przekroczeniem granicy przy wznoszeniu budynku lub innego urządzenia;
- 5) służebnościom przesyłu.

Art. 8 [Adnotacje wyłączenia] Roknij wiary publicznej księgi wieczystych wyłącza wzmianka o wniosku, o skardze na orzeczenie referendarza sądowego, o apelacji lub kasacji oraz ostrzeżenie dotyczące niezgodności stanu prawnego ujawnionego w księdze wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym nieruchomości.

Art. 9 [Zakres ochrony] Przepisy art. 5-8 stosuje się także w wypadkach niewymienionych w art. 5 rozporządzenia prawami jawnymi z księgi wieczystej oraz gdy na podstawie wpisanego prawa zostaje spełnione wiadczenie na rzecz osoby uprawnionej według treści księgi.

Art. 10 [Niezgodność ze stanem prawnym]

1. W razie niezgodności między stanem prawnym nieruchomości ujawnionym w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym osoba, której prawo nie jest wpisane lub jest wpisane błędnie albo jest dotknięta wpisem nieistniejącego obciążenia lub ograniczenia, może ją usunąć niezgodność.
2. Roszczenie o usunięcie niezgodności może być ujawnione przez ostrzeżenie. Podstawą wpisu ostrzeżenia jest nieprawomocne orzeczenie sądu lub postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia. Do udzielenia zabezpieczenia nie jest potrzebne wykazanie, że powód ma interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia.

Art. 11 [Pierwsze prawo wpisu] Ograniczone prawo rzeczowe na nieruchomości, ujawnione w księdze wieczystej, ma pierwszeństwo przed takim prawem nieujawnionym w księdze.

Art. 12 [Kilka praw wpisanych]

1. O pierwszeństwie ograniczonych praw rzeczowych wpisanych do księgi wieczystej rozstrzyga chwila, od której liczy się skutki dokonania wpisu.
2. Prawa wpisane na podstawie wniosków złożonych równocześnie nie mają równe pierwszeństwo.

Art. 13 [Zastrzeżenie pierwszeństwa]

1. Ustanawiaj c ograniczone prawo rzeczowe, które ma by wpisane w ksi dze wieczystej, wła ciciel mo e zastrzec pierwsze stwo przed tym prawem lub równe z tym prawem dla innego prawa.

2. Zastrze enia mo na dokona tak e po ustanowieniu prawa, za zgod osoby, której to prawo przysługuje.

3. Do zastrze enia pierwsze stwa ograniczonego prawa rzeczowego niezb dny jest wpis w ksi dze wieczystej.

Art. 14 [Skutki] Je eli przed wpisaniem prawa, dla którego było zastrze one pierwsze stwo, zostało wpisane inne prawo, do wpisu prawa z zastrze eniem pierwsze stwa nie jest potrzebna zgoda osoby, której to inne prawo przysługuje, chyba e prawo, dla którego zastrze ono pierwsze stwo, miałoby by wpisane w szerszym zakresie, ni to wynika z zastrze enia pierwsze stwa.

Art. 15 [Pierwsze stwo z przepisów szczególnych] Przepisy art. 11-14 nie naruszaj pierwsze stwa ograniczonych praw rzeczowych okre lonego w przepisach szczególnych.

Art. 16 [Prawa osobiste i roszczenia]

1. W wypadkach przewidzianych w przepisach ustawowych w ksi dze wieczystej, poza prawami rzeczowymi, mog by ujawnione prawa osobiste i roszczenia.

2. W szczególno ci mog by ujawniane:

1) prawo najmu lub dzier awy, prawo odkupu lub pierwokupu, prawo do ywocia;
2) roszczenie o przeniesienie własno ci nieruchomości lub u ytkowania wieczystego albo o ustanowienie ograniczonego prawa rzeczowego; dotyczy to tak e roszcze przyszłych;
3) roszczenie wynikaj ce z okre lenia zarz du lub sposobu korzystania z nieruchomości przez współwła cicieli lub wieczystych u ytkowników;

4) roszczenie współwła cicieli wył czaj ce uprawnienie do zniesienia współwłasno ci;

5) wierzytelno ci banku hipotecznego zabezpieczone hipotek oraz informacje, e zostały one wpisane do rejestru zabezpieczenia listów zastawnych, o którym mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 99, poz. 919, z pó n. zm.¹⁾);

6) prawo z umowy timeshare, o którym mowa w ustawie z dnia 16 wrze nia 2011 r. o timeshare (Dz.U. Nr 230, poz. 1370).

Art. 17 [Skutki ujawnienia] Przez ujawnienie w ksi dze wieczystej prawo osobiste lub roszczenie uzyskuje skuteczno wzgl dem praw nabytych przez czynno prawn po jego ujawnieniu, z wyj tkiem słu ebno ci drogi koniecznej, słu ebno ci przesyłu albo słu ebno ci ustanowionej w zwi zku z przekroczeniem granicy przy wznoszeniu budynku lub innego urz dzenia.

Art. 18 [Wpis po ujawnieniu] Równocze nie z wpisem prawa, do którego odnosi si ujawnione w ksi dze wieczystej roszczenie, wykre la si z urz du wpisy praw nabytych po ujawnieniu roszczenia, je eli wpisy te s sprzeczne z wpisem prawa, którego roszczenie dotyczyło, albo je eli w inny sposób naruszaj to prawo.

Art. 19 [Termin do wykre lenia]

1. Roszczenie o przeniesienie własno ci lub u ytkowania wieczystego albo o ustanowienie ograniczonego prawa rzeczowego na nieruchomości mo e by po upływie roku od dnia wpisu w ksi dze wieczystej wykre lone na jednostronne danie wła ciciela lub wieczystego u ytkownika, je eli w tym terminie nie zło ono wniosku o wpis prawa, którego dotyczy roszczenie. Je eli zło ony w tym terminie wnioski nie został uwzgl dniony, roszczenie mo e by wykre lone z chwil uprawomocnienia si orzeczenia odmawiaj cego uwzgl dnienia wniosku.

2. Je eli uprawniony wyka e przed upływem roku od dnia wpisu, e wyst pił do s du o przeniesienie lub ustanowienie prawa okre lonego w ust. 1, bieg terminu do wykre lenia roszczenia liczy si od dnia zako czenia post powania, jednak e w razie nieuwzgl dnienia dania roszczenie mo e by wykre lone z chwil zako czenia post powania.

3. W razie wpisu roszczenia przyszłego bieg terminu do wykre lenia takiego roszczenia liczy si od dnia, w którym stało si ono wymagalne.

Art. 20 [Pierwsze stwo]

1. Do pierwsze stwa praw osobistych oraz roszcze ujawnionych w ksi dze wieczystej stosuje si odpowiednio przepisy o pierwsze stwie ograniczonych praw rzeczowych.

2. O pierwsze stwie prawa, którego ustanowienie było przedmiotem roszczenia ujawnionego w ksi dze wieczystej, rozstrzyga chwila zło enia wniosku o wpis roszczenia.

Art. 21 [Poł czenie nieruchomości] Wła ciciel kilku nieruchomości stanowi cych cało gospodarcz lub granicz cych z sob mo e da poł czenia ich w ksi dze wieczystej w jedn nieruchomości .

Art. 22 [Skutki dla obci e]

1. Ograniczone prawa rzeczowe obci aj ce któr kolwiek z poł czonych nieruchomości obci aj cał nieruchomości utworzon przez poł czenie. Nie wpływa to jednak na dotychczasowy zakres wykonywania u ytkowania i słu ebno ci.

2. Nieruchomo ci obci one ograniczonymi prawami rzeczowymi mog by poł czone tylko wtedy, gdy uprawnieni ło si co do pierwsze stwa tych praw na nieruchomości utworzonej przez poł czenie.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje si odpowiednio do pierwsze stwa praw i roszcze , o których mowa w art. 16.

Rozdział 2. Ustrój ksi g wieczystych i post powanie.

Art. 23 [Kompetencje] Prowadzenie ksi g wieczystych nale y do wła ciwo ci s dów rejonowych. Czynno ci s du w zakresie prowadzenia ksi g wieczystych mog wykonywa referendarze s dowi.

Art. 23a [Współpraca z Centrum Informacji Kryminalnych] S dy rejonowe prowadz ce ksi gi wieczyste współpracuj z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w zakresie niezb dnym do realizacji jego zada ustawowych.

Art. 24 [System realny; lokale]

1. Dla ka dej nieruchomości prowadzi si odr bn ksi g wieczyst , chyba e przepisy szczególne stanowi inaczej. Dotyczy to tak e nieruchomości lokalowych oraz nieruchomości, w których nieruchomości lokalowe zostały wyodr bnione.

2. W księdze wieczystej prowadzonej dla nieruchomości, w której własność lokali została wyodrębniona, ujawnia się sposób zarządkowania nieruchomości określony w umowie, a w razie nieujawnienia domniemywa się sposób zarządkowania z ustawy.

3. Minister Sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia, określa zakładanie i prowadzenie ksiąg wieczystych dla lokali stanowiących odrębne nieruchomości oraz dla nieruchomości, w których wyodrębnienia dokonano.

Art. 24¹ [Księgi dla nieruchomości]

1. Do ksiąg wieczystych dla spółdzielczych własnościowych praw do lokalu stosuje się odpowiednio przepisy o księgach wieczystych dla nieruchomości.

2. W razie przekształcenia spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu w prawo własności nieruchomości, księga wieczysta prowadzona dla spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu staje się księgą wieczystą dla nieruchomości, a wpisana w tej księdze hipoteka na spółdzielczym własnościowym prawie do lokalu obciąża nieruchomość.

3. Właściciel nieruchomości w wypadkach, o których mowa w ust. 2, jest obowiązany do ujawnienia w księdze wieczystej swego prawa oraz danych do oznaczenia nieruchomości.

Art. 25 [Działy]

1. Księga wieczysta zawiera cztery działy, z których:

1) pierwszy obejmuje oznaczenie nieruchomości oraz wpisy praw związanych z jej własnością;

2) drugi obejmuje wpisy dotyczące własności i użytkownika wieczystego;

3) trzeci przeznaczony jest na wpisy dotyczące ograniczonych praw rzeczowych, z wyjątkiem hipotek, na wpisy ograniczone w rozporządzeniu nieruchomości lub użytkownikiem wieczystym oraz na wpisy innych praw i roszczeń, z wyjątkiem roszczeń dotyczących hipotek;

4) czwarty przeznaczony jest na wpisy dotyczące hipotek.

2. Księga wieczysta dla spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu zawiera cztery działy, z których:

1) pierwszy obejmuje oznaczenie lokalu lub domu jednorodzinnego oraz oznaczenie nieruchomości, z którą jest związany;

2) drugi obejmuje wpisy dotyczące osoby, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu;

3) trzeci jest przeznaczony na wpisy ograniczone w rozporządzeniu prawem oraz wpisy innych praw i roszczeń, z wyjątkiem roszczeń dotyczących hipotek;

4) czwarty jest przeznaczony na wpisy dotyczące hipotek.

3. Księgi wieczyste prowadzi się według ustalonych wzorów, obejmujących poszczególne działy ksiąg wieczystych.

Art. 25¹ [System informatyczny]²⁾

1. Księgi wieczyste są zakładane i prowadzone w systemie informatycznym.

2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sposób zakładania oraz prowadzenia ksiąg wieczystych w systemie informatycznym, uwzględniając strukturę ksiąg wieczystych określonych w art. 25.

Art. 26 [Oznaczenie przedmiotu]

1. Podstawą oznaczenia nieruchomości w księdze wieczystej są dane katastru nieruchomości.

2. Podstawą oznaczenia lokalu w księdze wieczystej jest zaś wiadczenie o położeniu i powierzchni lokalu, wydane przez spółdzielnię mieszkaniową, a domu jednorodzinnego - zaś wiadczenie wydane przez spółdzielnię oraz dane katastru nieruchomości.

3. O założeniu księgi wieczystej, o której mowa w art. 24¹, oraz o wpisie hipoteki do tej księgi są prowadzone wpisy w księdze wieczystej zawiadamia spółdzielnię.

Art. 27 [Sprostowanie]

1. W razie niezgodności danych katastru nieruchomości z oznaczeniem nieruchomości w księdze wieczystej są dokonane na wniosek właściciela nieruchomości lub wieczystego użytkownika - sprostowania oznaczenia nieruchomości na podstawie danych katastru nieruchomości.

2. Sprostowanie, o którym mowa w ust. 1, może być dokonane także z urzędu, na skutek bezpośredniego sprawdzenia danych w bazie danych katastru nieruchomości lub zawiadomienia jednostki prowadzącej kataster nieruchomości.

3. Do zawiadomienia, o którym mowa w ust. 2, dołącza się wypis z operatu katastralnego, a gdy jest to niezbędne - także wyrzutek z mapy katastralnej lub inny dokument stanowiący podstawę sprostowania oznaczenia nieruchomości.

4. Organ prowadzący kataster nieruchomości zapewni nieodpłatnie sądom, które zakładają i prowadzą księgi wieczyste w systemie informatycznym, bezpośredni dostęp do bazy danych katastru nieruchomości w celu sprawdzenia oznaczenia nieruchomości.

Art. 28 [Akta] Przy każdej księdze wieczystej prowadzi się akta księgi wieczystej. Do akt tych składają się dokumenty i pisma dotyczące nieruchomości.

Art. 29 [Moc wsteczna wpisu] Wpis w księdze wieczystej ma moc wsteczną od chwili złożenia wniosku o dokonanie wpisu, a w wypadku wszczęcia postępowania z urzędu - od chwili wszczęcia tego postępowania.

Art. 30 (uchylony)

Art. 31 [Dokumenty do wpisu]

1. Wpis może być dokonany na podstawie dokumentu z podpisem notarialnie poświadczonym, jeżeli przepisy szczególne nie przewidują innej formy dokumentu.

2. Wpis potrzebny do usunięcia niezgodności między treścią księgi wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym może nastąpić, gdy niezgodność będzie wykazana orzeczeniem sądu lub innymi odpowiednimi dokumentami.

Art. 32 [Rozwinięcie]

1. Do wpisu ograniczonego prawa rzeczowego na nieruchomości wystarczy dokument obejmujący o wiadczenie właściciela o ustanowieniu tego prawa.

2. Do wpisu prawa osobistego lub roszczenia wystarczy dokument obejmujący o wiadczenie woli właściciela o ustanowieniu tego prawa albo obejmujący zgodę na wpis roszczenia. Przepis ten stosuje się odpowiednio do wpisu przeniesienia hipoteki i ustawa pierwsze stwa; jednakże gdy ustawą pierwszym stwa mają być dotknięte prawa innej jeszcze osoby, potrzebny jest także dokument obejmujący zgodę tej osoby.

3. Zgoda na dokonanie wpisu nie może być uzależniona od warunku lub terminu.

Art. 33 [Chwila ustanowienia obci e] O wiadczeniu woli wla ciciela nieruchomo ci o ustanowieniu na niej ograniczonego prawa rzeczowego uwa a si za zlo one nie tylko wtedy, gdy doszlo do wiadomo ci nabywcy, lecz tak e gdy zostalo zlo one w przepisanej formie w s dzie rejonowym prowadz cym ksi g wieczyst . Przepis ten stosuje si odpowiednio do ust pstwa pierwsze stwa.

Art. 34 [Ujawnienie prawa dotkni tego wpisem] Wpis mo e nast pi , gdy osoba, której prawo ma by wpisem dotkni te, jest lub zostaje jednocze nie wpisana do ksi gi wieczystej jako uprawniona. Jednak e do ujawnienia wla ciciela wystarcza, aby nast pstwo prawne po osobie wpisanej jako wla ciciel zostalo wykazane odpowiednimi dokumentami.

Art. 35 [Obowi zek ujawnienia własno ci]

1. Wla ciciel nieruchomo ci jest obowi zany do niezwłocznego zlo enia wniosku o ujawnienie swego prawa w ksi dze wieczystej.

2. Je eli osoba trzecia doznała szkody na skutek nieujawnienia prawa własno ci w ksi dze wieczystej, wla ciciel ponosi odpowiedzialno za szkod powstał na skutek niewykonania obowi zku, o którym mowa w ust. 1, b d na skutek opieszalo ci w jego wykonaniu.

Art. 36 [Zawiadamianie o zmianie wla ciciela]

1. S dy, organy administracji rz dowej i jednostek samorz du terytorialnego oraz notariusze sporz dzaj cy akty po wiadczenia dziedziczenia zawiadamiaj s d wla ciwy do prowadzenia ksi gi wieczystej o ka dej zmianie wla ciciela nieruchomo ci, dla której zalo ona jest ksi ga wieczysta.

2. Minister Sprawiedliwo ci okre li, w drodze rozporz dzenia, wzór zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1.

3. W razie otrzymania zawiadomienia s d z urz du dokonuje wpisu ostrze enia, e stan prawny nieruchomo ci ujawniony w ksi dze wieczystej stal si niezgodny z rzeczywistym stanem prawnym. Zawiadomienie o wpisie ostrze enia zawiera pouczenie o obowi zku zalo enia wniosku o ujawnienie prawa własno ci w terminie miesi ca od daty dor czenia zawiadomienia.

4. S d mo e wymierzy opieszalemu wla cicielowi grzywn w wysoko ci od 500 do 10 000 zł w celu spowodowania ujawnienia prawa własno ci. W razie ujawnienia prawa własno ci nieruchomo ci, grzywny nieuiszczone mog by umorzone w calo ci lub cz ci.

5. Na postanowienie s du o nało eniu grzywny przysluguje za alenie.

Art. 36¹ [Dost p do ksi g]

1. Ksi gi wieczyste i akta ksi g wieczystych przechowuje si w s dzie.

2. Ksi gi wieczyste nie mog by wydawane poza budynek s du rejonowego.

3. Ka dy mo e przegl da ksi gi wieczyste w obecno ci pracownika s du.

4. Akta ksi gi wieczystej mo e przegl da , w sposób okre lony w ust. 3, osoba maj ca interes prawny oraz notariusz.

Art. 36² [Odpisy]

1. Odpisy ksi g wieczystych według ostatniego stanu wpisów wydaje si na danie osób zainteresowanych lub na danie s du, prokuratora, notariusza, organu administracji rz dowej oraz jednostki samorz du terytorialnego.

2. Odpisy ksi g wieczystych obejmuj ce wpisy wykre lone wydaje si tylko na danie s du, prokuratora, notariusza, organu administracji rz dowej oraz jednostki samorz du terytorialnego, a w wypadkach uzasadnionych - równie na danie osoby, której wykre lony wpis dotyczył.

3. Odpisy dokumentów znajduj cych si w aktach ksi g wieczystych wydaje si na danie osób zainteresowanych lub na danie s du, prokuratora, notariusza, organu administracji rz dowej oraz jednostki samorz du terytorialnego.

4. Nie wydaje si dokumentów znajduj cych si w aktach ksi g wieczystych, je eli dokumenty te stanowi podstaw wpisu.

5. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje si do wydawania odpisów ksi g wieczystych prowadzonych w systemie informatycznym, o którym mowa w art. 25¹.

Art. 36³ [Centralna baza danych]

1. Dla prowadzenia ksi g wieczystych w systemie informatycznym, o którym mowa w art. 25¹, Minister Sprawiedliwo ci tworzy i utrzymuje centraln baz danych ksi g wieczystych, stanowi c ogólnokrajowy zbiór ksi g wieczystych prowadzonych w tym systemie.

2. Minister Sprawiedliwo ci zapewni bezpiecze stwo centralnej bazy danych ksi g wieczystych, w szczególno ci ochron przed nieuprawnionym dost pem osób trzecich, zniszczeniem oraz utrat danych.

3. S dy rejonowe, które zakladaj i prowadz ksi gi wieczyste w systemie informatycznym, dokonuj czynno ci zwi zanych z prowadzeniem ksi g wieczystych w centralnej bazie danych ksi g wieczystych.

Art. 36⁴ [Centralna Informacja]³⁾

1. Informacji z centralnej bazy danych ksi g wieczystych udziela Centralna Informacja Ksi g Wieczystych, zwana dalej „Centraln Informacj ”, z ekspozyturami przy wydziałach s dów rejonowych prowadz cych ksi gi wieczyste.

2. Centralna Informacja wydaje na wniosek odpisy ksi g wieczystych, wyci gi z ksi g wieczystych oraz za wiadczenia o zamkni ciu ksi g wieczystych, prowadzonych w systemie informatycznym.

3. Odpisy, wyci gi i za wiadczenia, o których mowa w ust. 2, wydawane przez Centraln Informacj maj moc dokumentów wydawanych przez s d.

4. W przypadku zlo enia za po rednictwem systemu teleinformatycznego wniosku o wydanie dokumentów, o których mowa w ust. 2, Centralna Informacja umo liwia samodzielne wydrukowanie tych dokumentów za po rednictwem systemu teleinformatycznego. Wydruki tych dokumentów maj moc dokumentów wydawanych przez s d, je eli posiadaj cechy umo liwiaj ce ich weryfikacj z danymi zawartymi w centralnej bazie danych ksi g wieczystych.

5. Centralna Informacja umo liwia, za po rednictwem systemu teleinformatycznego, przegl danie ksi g wieczystych prowadzonych w systemie informatycznym.

6. Ka dy, kto zna numer ksi gi wieczystej prowadzonej w systemie informatycznym, mo e bezpłatnie przegl da ksi g wieczyst za po rednictwem systemu teleinformatycznego.

7. Wydruki tre ci wy wietlonych w trybie przegl dania ksi gi wieczystej nie posiadaj mocy dokumentów wydawanych przez s d.

8. Je eli jest to niezb dne do realizacji zada ustawowych, o zgod do Ministra Sprawiedliwo ci na wielokrotne, nieograniczone w czasie wyszukiwanie ksi g wieczystych w centralnej bazie danych ksi g wieczystych mog

wyst pi :

- 1) s dy;
- 2) prokuratura;
- 3) organy kontroli skarbowej;
- 4) organy celne;
- 5) administracyjne organy egzekucyjne;
- 6) organy podatkowe;
- 7) komornicy s dowi;
- 8) Policja;
- 9) Najwy sza Izba Kontroli;
- 10) Stra Graniczna;
- 11) Agencja Bezpiecze stwa Wewn trznego;
- 12) Agencja Wywiadu;
- 13) Centralne Biuro Antykorupcyjne;
- 14) Słu ba Kontrwywiadu Wojskowego;
- 15) Słu ba Wywiadu Wojskowego;
- 16) Zakład Ubezpiecze Społecznych;
- 17) Prokuratoria Generalna Skarbu Pa stwa;
- 18) notariusze.

9. O zgod , o której mowa w ust. 8, mo e wyst pi tak e podmiot uprawniony do wyst powania w imieniu grupy podmiotów, o których mowa w ust. 8 pkt 1-8, 10 i 18.

10. Minister Sprawiedliwo ci odmawia zgody na wielokrotne, nieograniczone w czasie wyszukiwanie ksi g wieczystych, w drodze decyzji, je eli:

- 1) podmiot wyst puj cy o zgod nie jest podmiotem wymienionym w ust. 8;
- 2) nie wykazano, e wielokrotne, nieograniczone w czasie wyszukiwanie ksi g wieczystych jest niezb dne do realizacji zada ustawowych;
- 3) nie istniej warunki techniczne po stronie Centralnej Informacji.

11. Minister Sprawiedliwo ci cofa, w drodze decyzji, zgod na wielokrotne, nieograniczone w czasie wyszukiwanie ksi g wieczystych w centralnej bazie danych ksi g wieczystych, je eli wyst piły przesłanki, o których mowa w ust. 10 pkt 1 i 3.

12. Centralna Informacja, po otrzymaniu zgody, o której mowa w ust. 8, przez podmiot wymieniony w tym przepisie i na jego wniosek, umo liwia za po rednictwem systemu teleinformatycznego wyszukanie ksi g wieczystych w centralnej bazie danych ksi g wieczystych.

13. Minister Sprawiedliwo ci wyra a zgod , w drodze decyzji, na wielokrotne, nieograniczone w czasie wyszukiwanie ksi g wieczystych w centralnej bazie danych ksi g wieczystych, bez konieczno ci ka dorazowego składania wniosku do Centralnej Informacji o wyszukanie ksi g wieczystych przez podmiot wymieniony w ust. 8, je eli:

- 1) posiada on urz dzenia lub systemy teleinformatyczne umo liwiaj ce identyfikacj osoby uzyskuj cej dane z centralnej bazy danych ksi g wieczystych, zakresu danych oraz daty ich uzyskania;
- 2) posiada on zabezpieczenia techniczne i organizacyjne chroni ce przed wykorzystaniem uzyskanych danych niezgodnie z celem;
- 3) jest to uzasadnione specyfik i zakresem realizowanych zada ustawowych;
- 4) po stronie Centralnej Informacji istniej odpowiednie warunki techniczne.

14. Minister Sprawiedliwo ci odmawia, w drodze decyzji, zgody na wielokrotne, nieograniczone w czasie wyszukiwanie ksi g wieczystych, bez konieczno ci ka dorazowego składania wniosku, je eli nie zostały spełnione przesłanki, o których mowa w ust. 13.

15. Minister Sprawiedliwo ci cofa, w drodze decyzji, zgod na wielokrotne, nieograniczone w czasie wyszukiwanie ksi g wieczystych w centralnej bazie danych ksi g wieczystych, bez konieczno ci ka dorazowego składania wniosku, je eli przestały istnie przesłanki, o których mowa w ust. 13.

16. Centralna Informacja umo liwia organom prowadz cym kataster nieruchomości ci, dla nieruchomości z okrelonej miejscowo ci, gminy lub powiatu, w celu weryfikacji zgodno ci danych ewidencji gruntów i budynków z danymi zawartymi w ksi gach wieczystych, bezpłatne pozyskiwanie, za po rednictwem systemu teleinformatycznego, danych zawartych w dziale pierwszym i drugim ksi g wieczystych prowadzonych w systemie informatycznym, bez prawa udost pniaia osobom trzecim.

17. Minister Sprawiedliwo ci okre li, w drodze rozporz dzenia:

- 1) sposób funkcjonowania Centralnej Informacji oraz jej struktur organizacyjn ,
  - 2) tryb składania wniosków i rodzaje dokumentów wydawanych przez Centraln Informacj ,
  - 3) wzory wniosków składanych do Centralnej Informacji, w tym zakres danych we wniosku składanym za po rednictwem systemu teleinformatycznego,
  - 4) tryb post powania z wnioskami i sposób pobierania od nich opłaty,
  - 5) tryb przegl dania ksi gi wieczystej,
  - 6) cechy dokumentów maj cych moc dokumentów wydawanych przez s d, wydrukowanych samodzielnie oraz sposób i tryb ich weryfikacji z danymi zawartymi w centralnej bazie danych ksi g wieczystych,
  - 7) warunki techniczne i organizacyjne wykonania decyzji, o której mowa w ust. 13,
  - 8) tryb, sposób i kryteria wyszukiwania ksi g wieczystych
- uwzgl dniaj c zasad jawno ci ksi g wieczystych i powszechno dost pu do nich, szybko post powania, zakres danych zawartych we wniosku, konieczno zapewnienia mo liwo ci weryfikacji samodzielnie wydrukowanego dokumentu z danymi zawartymi w centralnej bazie danych ksi g wieczystych oraz konieczno zapewnienia ochrony centralnej bazy danych ksi g wieczystych przed nieuprawnionym dost pem osób trzecich, a tak e tre i struktur ksi gi wieczystej.

Art. 36⁹ [Opłaty od wniosków] 4)

1. Centralna Informacja pobiera opłaty od wniosków o wydanie odpisu ksi gi wieczystej, wyci gu z ksi gi wieczystej, za wiadczenia o zamkni ciu ksi gi wieczystej oraz od wniosku o wyszukanie ksi g wieczystych.

2. Minister Sprawiedliwo ci, w porozumieniu z ministrem wla ciwym do spraw finansów publicznych, okre li, w drodze rozporz dzenia, wysoko opłat, o których mowa w ust. 1, uwzgl dniaj c potrzeb pokrycia kosztów administracyjnych oraz zró nicowania opłat od wniosków o uzyskanie poszczególnych dokumentów w zale no ci od sposobu zło enia wniosku, sposobu dor czenia dokumentów oraz samodzielnego wydruku dokumentów, o

którym mowa w art. 36⁴ ust. 4, a także konieczności realizacji ustawowych zadań przez podmiot wnioskujący o wyszukanie ksiąg wieczystych.

3. Nie pobiera się opłat od wniosków o wydanie odpisu księgi wieczystej, wyciągu z księgi wieczystej, za wiadomości o zamknięciu księgi wieczystej oraz wniosku o wyszukanie ksiąg wieczystych złożonego przez podmioty, o których mowa w art. 36⁴ ust. 8 pkt 1-6 oraz pkt 8-17, lub organ administracji rządowej.

Art. 37 (uchylony)

Art. 38 (uchylony)

Art. 39 (uchylony)

Art. 40 (uchylony)

Art. 41 (uchylony)

Art. 42 (uchylony)

Art. 43 (uchylony)

Art. 44 (uchylony)

Art. 45 (uchylony)

Art. 46 (uchylony)

Art. 47 (uchylony)

Art. 48 (uchylony)

Art. 49 (uchylony)

Art. 50 (uchylony)

Art. 51 (uchylony)

Art. 52 (uchylony)

Art. 53 (uchylony)

Art. 54 (uchylony)

Art. 55 (uchylony)

Art. 56 (uchylony)

Art. 57 (uchylony)

Art. 58 [Delegacja ustawowa] ⁵⁾ Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sądy rejonowe prowadzące księgi wieczyste oraz obszary ich właściwości miejscowej,
- 2) czynności, które przy prowadzeniu i przechowywaniu ksiąg wieczystych mogą spełniać samodzielnie pracownicy sądowi

- uwzględniając zasady sprawności, racjonalności i szybkiego działania sądu oraz zasad jawności ksiąg wieczystych.

Art. 58¹ [Utrwalanie wpisów]

1. W razie powstania stanu zagrożenia zniszczeniem zbioru ksiąg wieczystych w znacznej skali, na skutek zdarzenia o charakterze nadzwyczajnym, treści wpisów w księgach wieczystych podlega utrwaleniu, z zachowaniem wszystkich cech ksiąg wieczystych.

2. Utrwalenie treści wpisów w księgach wieczystych w trybie, o którym mowa w ust. 1, może być przeprowadzane na podstawie zarządzenia Ministra Sprawiedliwości określającego sposób, w którym nastąpiło zdarzenie o charakterze nadzwyczajnym, powodujące powstanie zagrożenia zniszczeniem zbioru ksiąg wieczystych.

3. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sposób utrwalania treści wpisów w księgach wieczystych, w sytuacjach, o których mowa w ust. 1, oraz szczegółowy tryb wykonywania czynności z tym związanych, mając na względzie zasady szybkości i doboru technologii stosowanych przy utrwalaniu treści zapewniających wiernie ich zachowanie.

Art. 58² [Kopia wpisu]

1. Kopia powstała w trybie określonym w art. 58¹ podlega uwierzytelnieniu przez sędziego lub referendarza i ma moc księgi wieczystej.

2. W razie konieczności dokonania nowego wpisu, w księdze wieczystej, w miejsce której została sporządzona kopia, w trybie określonym w art. 58¹, zaprowadza się, jako jej ciąg dalszy, księgę wieczystą według wzoru określonego w art. 25 ust. 1, z jednoczesnym przeniesieniem do niej wszystkich aktualnych wpisów.

Rozdział 3 (uchylony)

(uchylony)

Art. 59 (skreślony)

Art. 60 (skreślony)

Art. 61 (skreślony)

Art. 62 (skreślony)

Art. 63 (skreślony)

Art. 64 (skreślony)

Dział II. Hipoteka.

Rozdział 1. Hipoteka w ogólnym

Oddział 1. Przepisy ogólne.

Art. 65 [Przedmiot hipoteki]

1. W celu zabezpieczenia oznaczonej wierzytelności wynikającej z określonego stosunku prawnego może na nieruchomości obciążony prawem, na mocy którego wierzyciel może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości bez względu na to, czy stała się własnością, i z pierwszeństwem przed wierzycielami osobistymi właściciela nieruchomości (hipoteka).

2. Przedmiotem hipoteki może być także:

1) użytkowanie wieczyste wraz z budynkami i urządzeniami na użytkowanym gruncie stanowiącymi własność użytkownika wieczystego;

2) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu;

3) wierzytelność zabezpieczona hipoteką.

3. Hipoteką może być obciążona część ulamkowa nieruchomości, jeżeli stanowi udział współwłaściciela, oraz przysługujący współuprawnionemu udział we wspólnocie praw wymienionych w ust. 2 pkt 1 i 2.

4. Do hipotek określonych w ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio przepisy o hipotece na nieruchomości.

Art. 66 (uchylony)

Art. 67 [Wpis] Do powstania hipoteki niezbędny jest wpis w księdze wieczystej.

Art. 68 [Przedmiot zabezpieczenia]

1. Hipoteka zabezpiecza wierzytelność pieniężną, w tym również wierzytelność przyszłą.

2. Hipoteka zabezpiecza wierzytelność do oznaczonej sumy pieniężnej. Jeżeli zabezpieczenie hipoteczne jest nadmierne, właściciel obciążonej nieruchomości może żądać zmniejszenia sumy hipoteki.

3. Suma hipoteki wyraża się w tej samej walucie co zabezpieczona wierzytelność, jeżeli strony w umowie ustanawiającej hipotekę nie postanowiły inaczej.

Art. 68¹ [Zakres zabezpieczenia]

1. Hipoteka umowna może także zabezpieczać kilka wierzytelności z różnych stosunków prawnych przysługujących temu samemu wierzycielowi.

2. W umowie ustanawiającej hipotekę należy określić stosunki prawne oraz wynikające z nich wierzytelności objęte zabezpieczeniem.

3. Wierzyciel hipoteczny może podzielić hipotekę. O wiadczenie o podziale hipoteki należy złożyć właścicielowi nieruchomości. Podział hipoteki staje się skuteczny z chwilą wpisu w księdze wieczystej.

Art. 68² [Administrator hipoteki]

1. W celu zabezpieczenia hipotek kilku wierzytelności przysługujących różnym podmiotom, a służącym sfinansowaniu tego samego przedsięwzięcia, wierzyciele powołują administratora hipoteki. Administratorem może być jeden z wierzycieli albo osoba trzecia.

2. Umowa powołująca administratora hipoteki powinna zostać zawarta na piśmie pod rygorem nieważności.

3. Administrator hipoteki zawiera umowę o ustanowienie hipoteki oraz wykonuje prawa i obowiązki wierzyciela hipotecznego we własnym imieniu, lecz na rachunek wierzycieli, których wierzytelności są objęte zabezpieczeniem. W umowie ustanawiającej hipotekę należy określić zakres zabezpieczenia poszczególnych wierzytelności oraz przedsięwzięcie, którego sfinansowaniu służy.

4. Do ustanowienia hipoteki na rzecz administratora hipoteki nie stosuje się art. 95 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz.U. z 2012 r. poz. 1376, 1385 i 1529).

5. W księdze wieczystej jako wierzyciela hipotecznego wpisuje się administratora hipoteki. Na wniosek wierzycieli, których wierzytelności są objęte zabezpieczeniem, sąd dokonuje zmiany wpisu administratora hipoteki.

6. W razie wygaśnięcia umowy powołującej administratora hipoteki i niepowołania nowego administratora kaźdy z wierzycieli, których wierzytelności są objęte zabezpieczeniem, może żądać podziału hipoteki. Przepisy o zniesieniu współwłasności stosuje się odpowiednio.

7. Przepis ust. 6 stosuje się również w braku zgody wszystkich wierzycieli na zmianę administratora hipoteki.

Art. 68³ [Zmiana zabezpieczonej wierzytelności] Można zastąpić zabezpieczoną wierzytelnością inną wierzytelnością tego samego wierzyciela. Do zmiany zabezpieczonej wierzytelności stosuje się przepisy o zmianie treści hipoteki. Zgoda osób, którym przysługują prawa z pierwszeństwem równym lub niższym, nie jest potrzebna.

Art. 68⁴ [Zgoda właściciela nieruchomości]

1. Na zmianę waluty zabezpieczonej wierzytelności oraz inne zmiany zabezpieczonej wierzytelności w drodze czynności prawnej zwyczajnie zakres zaspokojenia z nieruchomości obciążonej wymagana jest zgoda właściciela nieruchomości, jeżeli nie jest on dłużnikiem osobistym. O wiadczenie właściciela nieruchomości powinno być złożone którejkolwiek ze stron w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

2. Zmiany zabezpieczonej wierzytelności, o których mowa w ust. 1, są bezskuteczne w stosunku do właściciela nieruchomości, dopóki nie wyraził na nie zgody.

Art. 69 [Zakres zabezpieczenia] Hipoteka zabezpiecza mieszczące się w sumie hipoteki roszczenia o odsetki oraz o przyznane koszty postępowania, jak również inne roszczenia o wiadczenia uboczne, jeżeli zostały wymienione w dokumencie stanowiącym podstawę wpisu hipoteki do księgi wieczystej.

Art. 70 (uchylony)

Art. 71 (uchylony)

Art. 72 [Rozporządzenie nieruchomości obciążonej] Niedopuszczalne jest zastrzeżenie, przez które właściciel nieruchomości zobowiązuje się względem wierzyciela hipotecznego, że nie dokona zbycia lub obciążenia

nieruchomości przed wygaśnięciem hipoteki.

Art. 73 [Zarzuty właściciela] Właściciel nieruchomości nie może podnosić zarzutów, które mu przysługują osobie przeciwko wierzycielowi hipotecznemu, podnosić zarzuty przysługujące dłużnikowi oraz te, których dłużnik zrzekł się po ustanowieniu hipoteki.

Art. 74 [Ograniczenia odpowiedzialności spadkowej] Wierzyciel hipoteczny może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości obciążonej hipoteką, bez względu na ograniczenie odpowiedzialności dłużnika wynikające z prawa spadkowego.

Art. 75 [Tryb zaspokojenia] Zaspokojenie wierzyciela hipotecznego z nieruchomości następuje według przepisów o sposobie postępowaniu egzekucyjnym, chyba że z nieruchomości dłużnika jest prowadzona egzekucja przez administracyjny organ egzekucyjny.

Art. 76 [Hipoteka łączna]

1. W razie podziału nieruchomości hipoteka obciążająca nieruchomość obciążoną a wszystkie nieruchomości utworzone przez podział (hipoteka łączna). Hipoteka na części ułamkowej nieruchomości obciążonej a w tym samym zakresie części ułamkowej nieruchomości utworzonych przez podział.

1⁶) Hipoteka na części ułamkowej nieruchomości obciążonej a nieruchomości otrzymanej w wyniku zniesienia współwłasności przez współwłaściciela, którego udział był obciążony hipoteką.

1².)⁷) Jeżeli współwłaścicielowi nieruchomości, którego udział był obciążony hipoteką, przysługuje spłata, na wierzyciela z tego tytułu jego wierzycielowi hipotecznemu przysługuje ustawowe prawo zastawu. O pierwszeństwo ustawowego prawa zastawu na wierzyciela o spłatę rozstrzyga pierwszeństwo hipotek obciążających udziały współwłaściciela.

1³.)⁸) Jeżeli w wyniku podziału współwłaścicielowi nieruchomości, którego udział był obciążony hipoteką przypada nieruchomość z dopłatą, ust. 1² stosuje się odpowiednio.

1⁴.)⁹) Postanowienie umowy albo ugody o dowiej znośnej współwłasności, na mocy której współwłaściciel nieruchomości, którego udział był obciążony hipoteką, nie otrzymuje spłaty lub dopłaty, jest nieważne.

2. Wierzyciel, któremu przysługuje hipoteka łączna, może według swego uznania dążyć do zaspokojenia w całości lub w części z każdej nieruchomości z osobna, z niektórych z nich lub ze wszystkich łącznie. Może również według swego uznania dokonać jej podziału pomiędzy poszczególne nieruchomości.

3. W celu zabezpieczenia tej samej wierzyciela może, w drodze czynności prawnej, obciążać również jedną nieruchomość (hipoteka łączna umowna).

4. W razie podziału nieruchomości polegającego na ustanowieniu odrębnej własności lokalu lub wydzieleniu z dotychczasowej nieruchomości odrębnej nieruchomości zabudowanej domem jednorodzinny, nabywca wydzielonej nieruchomości może dążyć do podziału hipoteki proporcjonalnie do wartości nieruchomości powstałych wskutek podziału. Jeżeli jednak sposób podziału hipoteki został określony w umowie o ustanowienie hipoteki i ujawniony w księdze wieczystej, podział następuje stosownie do postanowień umowy.

Art. 77 [Przedawnienie] Przedawnienie wierzyciela zabezpieczonej hipoteki nie narusza uprawnień wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej. Przepisu tego nie stosuje się do roszczeń o świadczenia uboczne.

Art. 78 [Wypowiedzenie]

1. Jeżeli wymagalno wierzyciela hipotecznego zależy od wypowiedzenia przez wierzyciela, wypowiedzenie jest skuteczne względem właściciela nieruchomości niebędącego tego dłużnikiem osobistym, gdy było dokonane w stosunku do niego.

2. Jeżeli wymagalno wierzyciela hipotecznego zależy od wypowiedzenia przez dłużnika, właściciel nieruchomości niebędący tego dłużnikiem osobistym może dokonać wypowiedzenia ze skutkiem co do hipoteki.

3. Wypowiedzenie, o którym mowa w ust. 1 i 2, jest skuteczne, chociażby wierzyciel wiedział, że osoba wpisana w księdze wieczystej jako właściciel nieruchomości nie jest właścicielem.

Oddział 2. Przeniesienie wierzyciela hipotecznego.

Art. 79 [Przelew i przeniesienie hipoteki]

1. W razie przelewu wierzyciela hipotecznego na nabywcę przechodzi także hipoteka, chyba że ustawa stanowi inaczej. Do przelewu wierzyciela hipotecznego niezbędny jest wpis w księdze wieczystej.

2. Hipoteka nie może być przeniesiona bez wierzyciela, który zabezpiecza.

Art. 79¹ [Przelew wierzyciela]

1. Jeżeli hipoteka zabezpiecza kilka wierzycieli przysługujących wierzycielowi hipotecznemu, w razie przelewu jednej z nich hipoteka przechodzi na nabywcę proporcjonalnie do wysokości tej wierzyciela w stosunku do sumy wierzycieli zabezpieczonych hipoteką, chyba że strony postanowiły inaczej.

2. Jeżeli wierzyciel hipoteczny zostanie przeniesiony bez hipoteki, zbywca powinien zawiadomić o tym właściciela nieruchomości niebędącego tego dłużnikiem osobistym.

Art. 79² [Przejście hipoteki na nabywcę; postanowienie stron] Jeżeli z określonego we wpisie stosunku prawnego, z którego wynika zabezpieczona hipoteka wierzyciela, może powstać nowa wierzyciela, strony mogą postanowić, że przelew wierzyciela hipotecznego nie powoduje przejścia hipoteki na nabywcę.

Art. 80 (uchylony)

Art. 81 (uchylony)

Art. 82 (uchylony)

Art. 83 [Zaległe odsetki] Przepisów oddziału niniejszego nie stosuje się do przelewu roszczeń o świadczenia uboczne.

Art. 83¹ [Zastosowanie przepisu] W razie przeniesienia zabezpieczonej wierzytelności wynikającej z dokumentu zbywalnego przez indos lub z dokumentu na okaziciela na nabywcę wierzytelności przechodzi także hipoteka. Jeżeli hipoteka zabezpiecza kilka wierzytelności, stosuje się przepisy art. 79¹.

Oddział 3. Zakres obciążenia hipotek i ochrona hipoteki.

Art. 84 [Zakres obciążenia nieruchomości] Hipoteka na nieruchomości obciąża także jej przynależności.

Art. 85 [Odciążone części składowe]

1. Części składowe nieruchomości są objęte hipoteką również po ich odciążeniu, dopóki pozostają na nieruchomości, chyba że zostały zbyte w granicach prawidłowej gospodarki, a umowa zbycia jest stwierdzona pismem z datą urzędowo poświadczoną.

2. Hipoteka nie obejmuje odciążonych części składowych, które przypadają dzierżawcy, oraz tych, które przypadają użytkownikowi lub mającemu służebność, jeżeli użytkowanie lub służebność ma pierwszeństwo przed hipoteką.

Art. 86 [Byłe przynależności] Rzeczy, które wskutek zbycia przestały być przynależne do nieruchomości, są objęte hipoteką do czasu pozostawania ich na nieruchomości, chyba że zostały zbyte w granicach prawidłowej gospodarki, a umowa zbycia została stwierdzona pismem z datą urzędowo poświadczoną.

Art. 87 [Sprzeciw wierzyciela] Do chwili zajęcia nieruchomości wierzyciel hipoteczny nie może sprzeciwić sobie usunięciu jej części składowych lub przynależności, jeżeli właściciel nie narusza przez to zasad prawidłowej gospodarki.

Art. 88 [Roszczenia o czynsz]

1. Hipoteka obejmuje roszczenie właściciela o czynsz najmu lub dzierżawy, jednakże do chwili zajęcia nieruchomości przez wierzyciela hipotecznego właściciel może czynsz pobierać.

2. W razie zajęcia nieruchomości zapłata czynszu, dokonana z góry wliczeni za jeden pełny okres płatności przypadającej po zajęciu, nie ma skutku względem wierzyciela hipotecznego, chyba że została ujawniona w księdze wieczystej przed wpisem hipoteki. Przepisy te stosuje się odpowiednio do rozporządzenia roszczeniem o czynsz.

Art. 89 [Odszkodowanie z ubezpieczenia]

1. Jeżeli nieruchomości obciążona hipoteką lub jej część składowa jest ubezpieczona, zakład ubezpieczeń może bez zgody wierzyciela hipotecznego zapłacić ubezpieczającemu odszkodowanie w celu pokrycia poniesionych przez niego wydatków na przywrócenie nieruchomości do stanu poprzedniego. W wypadku takim zapłata odszkodowania może być dokonywana w ratach płatnych w miarę przywracania nieruchomości do stanu poprzedniego.

2. Zapłata odszkodowania ubezpieczającemu na inne cele niż przywrócenie nieruchomości do stanu poprzedniego może nastąpić tylko za zgodą wierzyciela hipotecznego.

Art. 90 [Sprzedaż części nieruchomości] W razie sprzedaży części nieruchomości obciążonej hipoteką sprzedawca lub kupujący mogą żądać, aby wierzyciel zwolnił tę część od obciążenia, jeżeli jest ona stosunkowo nieznaczna, a wartość pozostałej części nieruchomości zapewnia wierzycielowi dostateczne zabezpieczenie. Nadanie wierzycieli kwota uzyskana ze sprzedaży powinna im być wypłacona według pierwszeństwa służących im hipotek.

Art. 91 [Zagrożenie bezpieczeństwem hipoteki] Jeżeli właściciel lub osoba trzecia oddziaływa na nieruchomości w taki sposób, że może to pociągnąć za sobą zmniejszenie jej wartości w stopniu zagrażającym bezpieczeństwu hipoteki, wierzyciel może żądać zaniechania tych działań.

Art. 92 [Naruszenie bezpieczeństwem hipoteki] Jeżeli nieruchomości uległa zmniejszeniu w stopniu naruszającym bezpieczeństwo hipoteki, wierzyciel może wyznaczyć właścicielowi odpowiedni termin do przywrócenia nieruchomości do stanu poprzedniego albo do ustanowienia dostatecznego zabezpieczenia dodatkowego. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu wierzyciel może żądać niezwłocznego zaspokojenia z nieruchomości obciążonej.

Art. 93 [Roszczenia odszkodowawcze] Jeżeli zmniejszenie wartości nieruchomości naruszające bezpieczeństwo hipoteki nastąpiło na skutek okoliczności, za które właściciel nie odpowiada, hipoteka obejmuje przysługujące właścicielowi roszczenie o naprawienie szkody.

Oddział 4. Wygaśnięcie hipoteki.

Art. 94 [Wygaśnięcie wierzytelności] Wygaśnięcie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką pociąga za sobą wygaśnięcie hipoteki, chyba że z danego stosunku prawnego mogą powstać w przyszłości kolejne wierzytelności podlegające zabezpieczeniu. Przepis art. 99¹ ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 94¹ [Wygaśnięcie hipoteki] Hipoteka zabezpieczająca kilka wierzytelności wygasa z chwilą wygaśnięcia ostatniej wierzytelności, jeżeli nie może już powstać żadna wierzytelność ze stosunków prawnych stanowiących źródło pierwotnie zabezpieczonych wierzytelności.

Art. 95 [Bezpodstawne wykreślenie] W razie wykreślenia hipoteki z księgi wieczystej bez ważnej podstawy prawnej hipoteka wygasa po upływie lat dziesięciu.

Art. 96 (uchylony)

Art. 97 [Hipoteka długu nika osobistego] Jeżeli dłużnikowi osobistemu, który zaspokoił wierzyciela hipotecznego, przysługuje roszczenie zwrotne względem właściciela nieruchomości obcej albo względem jego poprzednika prawnego, hipoteka przechodzi na dłużnika a nie do wyjątkowo przysługującego mu roszczenia. Jednakże gdy wierzyciel został zaspokojony tylko w części, przysługuje mu co do pozostałej części pierwsze stwo przed hipoteką dłużnika osobistego.

Art. 98 [Hipoteka właściciela nieruchomości współobcej]

1. Gdy na skutek zaspokojenia wierzyciela z jednej z nieruchomości obcych także jej właściciel uzyskał roszczenie zwrotne względem właściciela nieruchomości współobcej albo względem jego poprzednika prawnego, hipoteka obciążająca dotychczasową nieruchomość jako łączna przechodzi na uprawnionego do zwrotu, a nie do wyjątkowo przysługującego mu roszczenia. Jednakże gdy wierzyciel został zaspokojony tylko w części, przysługuje mu co do pozostałej części pierwsze stwo przed hipoteką uzyskaną przez uprawnionego do zwrotu.

2. Jeżeli w chwili przejścia hipoteki na uprawnionego do zwrotu ciążą na nieruchomości prawa z pierwszstwem równym z hipoteką łączną lub z niższym, prawom tym służy pierwsze stwo przed hipoteką uzyskaną przez uprawnionego do zwrotu.

Art. 99 [Depozyt sadowy]

1. Gdy wierzytelność zabezpieczona hipoteką jest wymagalna, a wierzyciel dopuszcza się zwłoki albo te zaspokojenie go napotyka trudno, hipoteka wygasa, jeżeli właściciel nieruchomości złoży i zabezpieczoną kwotę do depozytu sądowego, zrzekając się uprawnienia do odebrania jej z powrotem.

2. Wykreślenie hipoteki następuje na wniosek właściciela nieruchomości na podstawie prawomocnego postanowienia sądu o zezwoleniu na złożenie do depozytu sądowego oraz dowodu wpłaty zabezpieczonej kwoty do depozytu sądowego ze zrzeczeniem się odebrania jej z powrotem.

Art. 99¹ [Zniesienie hipoteki]

1. Jeżeli od dnia wpisu hipoteki upłynęło dziesięć lat, a nie powstała wierzytelność hipoteczna, lecz nadal może powstać, właściciel nieruchomości może dać zniesienia hipoteki za odpowiednim wynagrodzeniem.

2. Przepis ust. 1 stosuje się do hipoteki zabezpieczającej kilka wierzytelności tak i wtedy, gdy pomimo upływu dziesięciu lat od wygaśnięcia ostatniej wierzytelności hipotecznej nie powstała żadna wierzytelność podlegająca zabezpieczeniu tą hipoteką.

Art. 100 [Wykreślenie] W razie wygaśnięcia hipoteki wierzyciel obowiązany jest dokonać wszelkich czynności umożliwiających wykreślenie hipoteki z księgi wieczystej.

Art. 101 [Zastaw na roszczeniach uytkownika wieczystego] ¹⁰⁾ Wierzycielom hipotecznym uytkowania wieczystego, którzy utracili hipoteki wskutek wygaśnięcia uytkowania wieczystego, przysługuje ustawowe prawo zastawu na roszczeniach uytkownika wieczystego o wynagrodzenie za wzniesione przez niego lub nabyte na własność budynki albo inne urządzenia istniejące w dniu zwrotu uytkowanej nieruchomości. O pierwsze stwo ustawowego prawa zastawu rozstrzyga pierwsze stwo hipotek obciążających wygasłe prawo uytkowania wieczystego.

Oddział 5. Rozporządzenie oprócz nionym miejscem hipotecznym.

Art. 101¹ [Uprawnienie właściciela nieruchomości]

1. W razie wygaśnięcia hipoteki właścicielowi nieruchomości przysługuje w granicach wygasłej hipoteki uprawnienie do rozporządzenia oprócz nionym miejscem hipotecznym. Może on ustanowić na tym miejscu nową hipotekę albo przenieść na nie zgodą uprawnionego którąkolwiek z hipotek obciążających nieruchomość.

2. Jeżeli hipoteka wygasła tylko częściowo, właściciel może rozporządzić oprócz nionym miejscem hipotecznym w tej części.

Art. 101² [Rozszerzenie uprawnienia] Przepisy art. 101¹ stosuje się również, gdy oprócz niósłoby się miejsce wskutek przeniesienia jednej z hipotek na miejsce oprócz nione przez inną hipotekę.

Art. 101³ [Ograniczenie w rozporządzeniu]

1. Jeżeli hipoteka wygasła wskutek egzekucji z nieruchomości, właściciel nieruchomości nie może rozporządzić oprócz nionym miejscem hipotecznym.

2. Przy egzekucji z nieruchomości nie uwzględnia się oprócz nionych miejsc hipotecznych.

Art. 101⁴ [Wpis uprawnienia do księgi wieczystej]

1. W razie wykreślenia hipoteki bez jednoczesnego wpisania na jej miejsce innej hipoteki, właściciel nieruchomości może zachować uprawnienie do rozporządzenia oprócz nionym miejscem hipotecznym, jeżeli jednocześnie z wykreśleniem hipoteki uprawnienie to zostanie wpisane do księgi wieczystej.

2. Do wykreślenia wygasłej hipoteki oraz do wpisu uprawnienia do rozporządzenia oprócz nionym miejscem hipotecznym potrzebne jest oświadczenie właściciela nieruchomości.

Art. 101⁵ [Podmiot uprawniony] Uprawnienie do rozporządzenia oprócz nionym miejscem hipotecznym przysługuje także doczesnemu właścicielowi nieruchomości.

Art. 101⁶ [Niedopuszczalność ustanowienia hipoteki] Uprawnienie do rozporządzenia oprócz nionym miejscem hipotecznym nie podlega zajęciu. Ustanowienie hipoteki przymusowej na oprócz nionym miejscu nie jest dopuszczalne.

Art. 101⁷ [Zasady rozporządzenia oprócz nionym miejscem hipotecznym] Jeżeli nieruchomość stanowi całość przedmiot hipoteki łącznej zostanie zwolniona spod obciążenia, właściciel nieruchomości może rozporządzić oprócz nionym miejscem hipotecznym do wysokości sumy hipoteki.

Art. 101⁸ [Niedopuszczalne zastrzeżenie] Niedopuszczalne jest zastrzeżenie, przez które właściciel nieruchomości zobowiązuje się do nierozporządzenia oprócz nionym miejscem hipotecznym.

Art. 101⁹ [Ujawnienie roszczenia o przeniesienie] Roszczenie wierzyciela hipotecznego o przeniesienie jego hipoteki na miejsce opró nione przez inn hipotek mo e by ujawnione w ksi dze wieczystej. W takim przypadku hipoteka uzyskuje przyrzczone miejsce, z chwil gdy stało si wolne.

Art. 101¹⁰ [Zasada pierwsze stwa] Hipotece ustanowionej na opró nionym miejscu hipotecznym lub przeniesionej na opró nione miejsce hipoteczne przysługuje pierwsze stwo takie samo jak wygasłej hipotece.

Art. 101¹¹ [Wyłączenie zastosowania przepisów] Przepisów niniejszego oddziału nie stosuje si do hipoteki na wierzytelno ci hipotecznej.

Rozdział 2 (uchylony)

(uchylony)

Art. 102 (uchylony)

Art. 103 (uchylony)

Art. 104 (uchylony)

Art. 105 (uchylony)

Art. 106 (uchylony)

Art. 107 (uchylony)

Art. 108 (uchylony)

Rozdział 2¹. Hipoteka na wierzytelno ci hipotecznej.

Art. 108¹ [Spłata]

1. Do ustanowienia hipoteki na wierzytelno ci hipotecznej nie jest wymagane udowodnienie istnienia obci onej wierzytelno ci.

2. Spłata wierzytelno ci hipotecznej obci onej hipotek mo e by dokonana do wysoko ci tej hipoteki tylko do r k wierzyciela, któremu ona przysługuje, o ile jego wierzytelno jest stwierdzona tytułem wykonawczym. W pozostałych przypadkach suma odpowiadaj ca wysoko ci hipoteki na wierzytelno ci hipotecznej powinna by zło ona do depozytu s dowego.

Art. 108² [Dochodzenie] Je eli wierzytelno zabezpieczona hipotek na wierzytelno ci hipotecznej oraz obci ona wierzytelno hipoteczna s ju wymagalne, wierzyciel, któremu przysługuje hipoteka na wierzytelno ci hipotecznej, mo e da zapłaty wprost od dłu nika wierzytelno ci obci onej; mo e równie dochodzi zaspokojenia z nieruchomości.

Art. 108³ [Zapłata przez właściciela] Je eli właściciel nieruchomości dokonał zapłaty do r k wierzyciela, któremu przysługuje hipoteka na wierzytelno ci hipotecznej, hipoteka na nieruchomości wygasa a do wysoko ci sumy uiszczonej przez właściciela.

Art. 108⁴ [Dalsze hipoteki na hipotece] Wierzytelno zabezpieczona hipotek na wierzytelno ci hipotecznej mo e by przedmiotem dalszych hipotek.

Art. 108⁵ [Odesłanie do zastawu na prawach] W wypadkach nieobj tych przepisami działu niniejszego stosuje si do hipoteki na wierzytelno ci hipotecznej przepisy o zastawie na wierzytelno ci.

Rozdział 3. Hipoteka przymusowa.

Art. 109 [Przedmiot i podstawa]

1. Wierzyciel, którego wierzytelno jest stwierdzona tytułem wykonawczym, określonym w przepisach o post powaniu egzekucyjnym, mo e na podstawie tego tytułu uzyska hipotek na wszystkich nieruchomościach dłu nika (hipoteka przymusowa).

2. Je eli nieruchomości jest własno ci Skarbu Pa stwa, hipoteka przymusowa mo e by ustanowiona w wypadkach przewidzianych w przepisach ustawowych.

Art. 110 [Rozszerzenie podstaw]¹¹⁾ Hipotek przymusow mo na uzyska tak e na podstawie:

1) postanowienia s du o udzieleniu zabezpieczenia;

2) postanowienia prokuratora;

3) decyzji administracyjnej, o ile przepisy szczególne tak stanowi , chocia by decyzja nie była ostateczna;

4) dokumentu zabezpieczenia, o którym mowa w art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 11 pa dziernika 2013 r. o wzajemnej pomocy przy dochodzeniu podatków, nale no ci celnych i innych nale no ci pien nych (Dz.U. poz. 1289);

5) zarz dzenia zabezpieczenia określonego w ustawie, o której mowa w pkt 4.

Art. 110¹ [Wysoko sumy hipoteki] Wierzyciel mo e da wpisu hipoteki przymusowej na sum nie wy sz ni wynikaj ca z tre ci dokumentu stanowi cego podstaw jej wpisu do ksi gi wieczystej. Je eli z dokumentu tego nie wynika wysoko sumy hipoteki, suma hipoteki nie mo e przewy sza wi cej ni o połow zabezpieczonej wierzytelno ci wraz z roszczeniami o wiadczenia uboczne określonymi w dokumencie stanowi cym podstaw wpisu hipoteki na dzie zło enia wniosku o wpis hipoteki.

Art. 111 (uchylony)

Art. 111¹ [Ł czne obci enie]

1. Je eli ustawa nie stanowi inaczej, ł czne obci enie kilku nieruchomo ci hipotek przymusow jest niedopuszczalne, chyba e nieruchomo ci te s ju obci one inn hipotek ł czn albo stanowi własno dłu ników solidarnych.

2. Podział zabezpieczenia mi dzy poszczególne nieruchomo ci zale y od uznania wierzyciela.

Art. 112 (uchylony)

Dział III. Zmiany w przepisach obowi zuj cych, przepisy przej ciowe i ko cowe.

Art. 113 (pomini ty)

Art. 114 [Ksi gi dotychczasowe] Ksi gi wieczyste istniej ce w dniu wej cia w ycie niniejszej ustawy staj si ksi gami wieczystymi w rozumieniu tej ustawy.

Art. 115 [Wpisy dotychczasowe] Skutki wpisów, które zostały dokonane przed dniem wej cia w ycie niniejszej ustawy, a które według tej ustawy nie s dopuszczalne, podlegaj przepisom dotychczasowym.

Art. 116 [Post powanie w toku]

1. Post powanie wszcz te przed dniem wej cia w ycie niniejszej ustawy toczy si według przepisów tej ustawy.

2. Czynno ci dokonane przed dniem wej cia w ycie niniejszej ustawy s skuteczne, je eli nie naruszyły przepisów dotychczasowych.

Art. 117 [Wła ciwo prawa nowego] Tre hipotek istniej cych w dniu wej cia w ycie niniejszej ustawy oraz hipotek wpisanych po tym dniu na podstawie tytułów dotychczasowych powstałych przed dniem wej cia w ycie tej ustawy oraz ich przeniesienie, obci enie, zmiana tre ci lub pierwsze stwa albo zniesienie podlega przepisom tej ustawy, chyba e przepisy poni sze stanowi inaczej.

Art. 118 [Rozwini cie] Przepisy niniejszej ustawy o zakresie obci enia hipotek oraz o ochronie hipoteki stosuje si tak e do hipotek, długów gruntowych i długów rentowych istniej cych w dniu wej cia w ycie tej ustawy.

Art. 119 [Niemieckie papiery warto ciowe] Listy hipoteczne, a tak e listy długów gruntowych i rentowych w rozumieniu kodeksu cywilnego niemieckiego, wydane przed dniem wej cia w ycie dekretu z dnia 11 pa dziernika 1946 r. - Prawo rzeczowe, pozostaj w mocy, je eli zostały zarejestrowane w trybie przewidzianym w dekreście z dnia 10 grudnia 1946 r. o rejestracji i umarzaniu listów hipotecznych, listów długów gruntowych i rentowych, wydanych przed dniem 1 wrze nia 1939 r. (Dz.U. z 1947 r. Nr 5, poz. 19).

Art. 120 (uchylony)

Art. 121 [Prawa niewpisane] Na obszarze byłej mocy obowi zuj cej prawa o ustalaniu własno ci dóbr nieruchomych, o przywilejach i hipotekach z 1818 r. - prawa, które nie mogły by wpisane do ksi gi wieczystej ze wzgl du na brak zgody wierzycieli hipotecznych, lecz zostały ujawnione przez zastrze enia, mog by wpisane bez tej zgody z pierwsze stwem wynikaj cym z zastrze enia ujawnionego w ksi dze dotychczasowej.

Art. 122 [Wykre lenie z urz du] Je eli ograniczenie mo no ci rozporz dzenia nieruchomo ci lub prawami rzeczowymi na nieruchomo ci, które przestało by wi ce, jest nadal wpisane w ksi dze wieczystej, wykre lenie jego mo e nast pi z urz du.

Art. 123 [Zbiory dokumentów]

1. Dla nieruchomo ci, które nie maj zało onych ksi g wieczystych albo których ksi gi zagin ły lub uległy zniszczeniu, prowadzi si we wła ciwych s dach rejonowych, do czasu zało enia ksi g, zbiory dokumentów przeznaczane do składowania wniosków i dokumentów dotycz cych ograniczonych praw rzeczowych i ogranicze w rozporz dzaniu tymi nieruchomo ciami. Jednak e zło enie dokumentu dotycz cego hipoteki dopuszczalne jest, gdy przepis szczególny na to zezwala.

2. Do ustroju zbioru dokumentów oraz do post powania o zło enie dokumentów do zbioru stosuje si odpowiednio przepisy rozdziału 2 działu I.

3. Zło enie dokumentów do zbioru na podstawie postanowienia s du rejonowego ma wszelkie skutki wpisu w ksi dze wieczystej, z wyj tkiem przewidzianych w przepisach o r kojmi wiary publicznej ksi g wieczystych, chyba e przepis szczególny dotycz cy r kojmi stanowi inaczej.

Art. 124 [Dotychczasowe zbiory dokumentów]

1. Zbiory dokumentów istniej ce w dniu wej cia w ycie niniejszej ustawy staj si zbiorami dokumentów w rozumieniu tej ustawy. Przepis art. 114 stosuje si odpowiednio.

2. Zło enie dokumentów do zbioru mo e nast pi tylko wtedy, gdy dokument okre lony w art. 123 ust. 1 ma by zło ony do zbioru ju istniej cego. Je eli do zbioru ma by zło ony dokument dotycz cy prawa własno ci albo brak jest zbioru, zgłoszenie wniosku o zło enie dokumentu do zbioru traktuje si jak zgłoszenie wniosku o zało enie ksi gi wieczystej.

3. W post powaniu o zło enie dokumentu do zbioru wszcz tym przed dniem wej cia w ycie niniejszej ustawy stosuje si odpowiednio przepisy art. 116.

Art. 125 [Upowa nienie]

1. Minister Sprawiedliwo ci, w drodze rozporz dzenia, wyda:

1) szczegółowe przepisy o prowadzeniu ksi g wieczystych zało onych po dniu wej cia w ycie dekretu z dnia 11 pa dziernika 1946 r. - Prawo o ksi gach wieczystych;

2) szczegółowe przepisy o prowadzeniu zbioru dokumentów oraz o post powaniu w tych sprawach.

2. Minister Sprawiedliwo ci, w drodze rozporz dzenia, mo e okre li termin utraty mocy prawnej ksi g wieczystych zało onych przed dniem wej cia w ycie dekretu z dnia 11 pa dziernika 1946 r. - Prawo o ksi gach wieczystych, zasady prowadzenia tych ksi g do czasu utraty przez nie mocy prawnej, zasady zakładania nowych ksi g wieczystych dla nieruchomo ci, których ksi gi wieczyste utraciły moc praw , oraz zasady zwalniania od opłat s dowych w sprawach zwi zanych z utrat mocy prawnej ksi g wieczystych.

Art. 126 [Derogacja] Trac moc:

1) dekret z dnia 11 października 1946 r. - Prawo o księgach wieczystych (Dz.U. Nr 57, poz. 320 oraz z 1950 r. Nr 38, poz. 349);

2) utrzymane w mocy przez art. III pkt 3 oraz art. XVII ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Przepisy wprowadzające kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16, poz. 94 oraz z 1974 r. Nr 24, poz. 142) art. 14-27, 190-249, 290-293, 295 oraz w zakresie ksiąg wieczystych i hipoteki art. 114, 115, 118-120, 122-126 i 300 § 2 dekretu z dnia 11 października 1946 r. - Prawo rzeczowe (Dz.U. Nr 57, poz. 319, z 1950 r. Nr 34, poz. 312, z 1954 r. Nr 41, poz. 184, z 1961 r. Nr 32, poz. 159, z 1962 r. Nr 38, poz. 166 oraz z 1964 r. Nr 16, poz. 94);

3) utrzymane w mocy przez art. III pkt 4 oraz art. XVIII ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Przepisy wprowadzające kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16, poz. 94 oraz z 1974 r. Nr 24, poz. 142) w zakresie ksiąg wieczystych i hipoteki art. XIX-XXV, XXXVII, XXXVIII, XL-XLVI, L i LIV-LXIII dekretu z dnia 11 października 1946 r. - Przepisy wprowadzające prawo rzeczowe i prawo o księgach wieczystych (Dz.U. Nr 57, poz. 321, z 1950 r. Nr 38, poz. 349, z 1953 r. Nr 29, poz. 113, z 1960 r. Nr 54, poz. 311 oraz z 1964 r. Nr 16, poz. 94);

4) ustawa z dnia 16 listopada 1964 r. o przekazaniu państwowym biuram notarialnym prowadzenia ksiąg wieczystych (Dz.U. Nr 41, poz. 278).

Art. 127 [Dotychczasowe przepisy wykonawcze] Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie niniejszej ustawy obowiązuje przepis dotychczasowy, jeżeli nie jest sprzeczny z przepisami tej ustawy.

Art. 128 [Wejście w życie] Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1983 r.

1) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2005 r. Nr 184, poz. 1539 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 oraz z 2009 r. Nr 157, poz. 1241.

2) Art. 25¹ w brzmieniu ustawy z dnia 24.05.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 941), która wchodzi w życie 1.12.2013 r.

3) Art. 36⁴ w brzmieniu ustawy z dnia 24.05.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 941), która wchodzi w życie 1.12.2013 r.

4) Art. 36⁵ w brzmieniu ustawy z dnia 24.05.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 941), która wchodzi w życie 1.12.2013 r.

5) Art. 58 w brzmieniu ustawy z dnia 24.05.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 941), która wchodzi w życie 1.12.2013 r.

6) Art. 76 ust. 1¹ dodany ustawą z dnia 24.05.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 830), która wchodzi w życie 7.08.2013 r.

7) Art. 76 ust. 1² dodany ustawą z dnia 24.05.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 830), która wchodzi w życie 7.08.2013 r.

8) Art. 76 ust. 1³ dodany ustawą z dnia 24.05.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 830), która wchodzi w życie 7.08.2013 r.

9) Art. 76 ust. 1⁴ dodany ustawą z dnia 24.05.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 830), która wchodzi w życie 7.08.2013 r.

10) Art. 101 zmieniony ustawą z dnia 24.05.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 830), która wchodzi w życie 7.08.2013 r.

11) Art. 110 w brzmieniu ustawy z dnia 11.10.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 1289), która wchodzi w życie 21.11.2013 r.